

DEZE KOESTERBUUR OOK BIJ JOU?

OP SCHOOL

Meten is weten. Het eerste wat je doet, is nagaan of er in jullie schoolomgeving gewone dwergvleermuizen zijn.

Doe dus eerst een buurtonderzoek. Of raadpleeg www.waarnemingen.be. Zo weet je meteen of er gewone dwergvleermuizen in de buurt zijn en kan je beginnen te plannen.

Geef de gewone dwergvleermuis meer nest-mogelijkheden:

- 1 Voorzie voldoende inkruipopeningen in spouwen of daklijsten. > H10.3.
- 2 Metsel een vleermuizenkoker of een neststeen in. > H10.3.
- 3 Geef je ze liever wat extra ruimte buiten het schoolgebouw? Plaats dan een spleetnestkast. > H10.3.

Zorg voor een groter jachtgebied en meer voedsel:

- 4 Meer groen zorgt voor meer insecten. En die insecten zorgen op hun beurt voor meer vleermuizen. Hoogstamboomgaarden, maar ook houtkanten en bomenrijen zorgen voor een groter jachtgebied > H10.2., H10.6., H11.1., H12.3. & Algemene fiche insecten
- 5 Gebruik geen insectenverdelgers, ga voor een ecologisch alternatief. Niet enkel op het schooldomein, maar ook op de zolder. > S39.2. & Algemene fiche insecten

Heb je een kraamkolonie in het schoolgebouw?

- 6 Houd de aanvliegroute open. > S39.4.
- 7 Vermijd verlichting. Eventueel kan je indirecte verlichting gebruiken. > S39.4.

Zorg voor minder hinder:

- 8 Plaats een mestplankje. > S39.3.
- 9 Heb je vleermuizen op zolder? Leg een plasticfolie op de zoldervloer. > S39.3.

IN DE BUURT

Leer je koesterbuur kennen.

- 10 Ga bij valavond op stap met een vleermuizenkenner en neem een batdetector mee. Zo kan je de vleermuizen herkennen. > Algemene fiche sensibiliseren
- 11 Ga op zoek naar een kraamkolonie in de buurt. En sensibiliseer de eigenaar. > S39.1.
- 12 Vleermuizen worden als belastend en onaangenaam gezien. Misschien kunnen jullie ouders en buurtbewoners van het tegendeel overtuigen op een vleermuizenavond? > S39.3. & Algemene fiche sensibiliseren

FEITEN OF FICTIE?

EEN WARE LUCHTACROBAAT, MAAR GEEN VOGEL?

Vleermuizen zijn zoogdieren. Vliegende zoogdieren zonder typische vleugels, maar met speciale armen en handen. Zo kunnen ze heel gemakkelijk ter plaatse hangen zoals een helikopter, maar net zo goed pijlsnel wegschieten. Ideaal bij het jagen op insecten. Vleermuizen zijn bovendien betere vliegers zijn dan vogels.

GEEN BLINDE VINKEN

Ook al vliegen vleermuizen op het gehoor, toch zijn ze helemaal niet blind. Meer zelfs: ze hebben goed ontwikkelde ogen. Sommige soorten zoals de grootovleermuis vangen bij volle maan hun prooi op het zicht.

ECHTE ENERGIEVRETERS

Vleermuizen vliegen snel en roepen voortdurend. Het zijn echte energievreters. Om hun energie op peil te houden, eten ze insecten, heel veel insecten. Muggen, vliegen, nachtvlinders ... te veel om op te noemen. Per nacht vangen ze maar liefst tussen een vierde en de helft van hun eigen lichaamsgewicht.

HELEMAAL ONDERSTEBOVEN

Foto's, cartoons en films zijn duidelijk: vleermuizen slapen ondersteboven. En voor sommige soorten klopt dat: die hun in hun eentje of lekker dicht bij elkaar. Andere vleermuizen stoppen zich echter liever weg in gaten, spleten en kieren. Niet elke vleermuis hangt dus omgekeerd te slapen.

60 MILJOEN JAAR

Dat is de leeftijd van een fossiele vleermuis die in Duitsland werd gevonden. En wat bleek? Die vleermuis zag er net hetzelfde uit als de vleermuizen van nu. Helemaal: van kop tot teen, zelfs de binnenkant van de oren was hetzelfde gebouwd. Vleermuizen maakten toen ook al gebruik van een sonar als oriëntatiemiddel!

1.000

Die leeftijd is meteen een verklaring voor hun verscheidenheid: wereldwijd zijn er 1.000 soorten vleermuizen. Maar liefst 1 of 5 zoogdieren is dus een vleermuis.

FOE? HOE?

Fu is Chinees en wil zowel 'geluk' als 'vleermuis' zeggen. Vleermuizen zijn er net als in Japan geluksbrengers.

FLYING DINER

De gewone dwergvleermuis eet kleine insecten zoals muggen, gaasvliegen en nachtvlinders in de vlucht op. Grotere stuks eten ze op een vaste plek op.

VROEGE VOGELS

Neen, het zijn natuurlijk geen vogels. Maar dwergvleermuizen vliegen wel vroeg uit: ongeveer 5 tot 20 minuten voor zonsondergang. Op het einde van de herfst vliegen ze zelfs overdag uit.

26 KM/U

Bij een rechtlijnige vlucht haalt de gewone dwergvleermuis een snelheid van 26 km/u. Bij jachtvlucht duikt deze vleermuis niet alleen, maar neemt hij ook bochten. Tegen 16 km/u.

16,5 JAAR

De gewone dwergvleermuis wordt gemiddeld 2,5 jaar. Sommige exemplaren kunnen echter 16,5 jaar worden!

LICHTGEWICHT

Een gewone dwergvleermuis weegt tussen de 1 en 1,4 gram bij geboorte: een echt pluimpje.

Donkerbruine vacht, buik iets lichter van kleur

Klein! Lengte: 3-4,5 cm. spanwijdte: 18-24 cm

Donkerbruin gezicht, donkere vlieghuid.

Snuit + oren: zeer donker (zwartachtig). Vrij spitse snuit. Korte driehoekige oren

GEWONE DWERGVLEERMUIS

IDENTITEITSKAART CARTE D'IDENTITE PERSONAL AUSWEIS IDENTITY CARD

Nederlandse naam Gewone Dwergvleermuis Wetenschappelijke naam Pipistrellus pipistrellus

Leefgebied Urbaan gebied

Klasse Zoogdier Voedsel Vliegende insecten zowel klein als groot

Vijanden Roofvogels

IN DE KLAS - ZOEK DE 8 VERSCHILLEN

Elk verschil telt slechts 1 keer

- Uiterlijke kenmerken

1. kleur rugvacht donkerbruin

2. kleur buikvacht iets lichter

3. vorm snoet spitse snuit

4. kleur snoet donkerbruin

5. vorm oren 3-hoekig

6. zomerwintblijfplaats in huizen

7. jagen door insecten in de vlucht te nemen

8. roep ppppppp
- gewone dwergvleermuis

1. kleur rugvacht donkerbruin

2. kleur buikvacht iets lichter

3. vorm snoet spitse snuit

4. kleur snoet donkerbruin

5. vorm oren 3-hoekig

6. zomerwintblijfplaats in huizen

7. jagen door insecten in de vlucht te nemen

8. roep ppppppp
- Uiterlijke kenmerken

1. kleur rugvacht donkerbruin

2. kleur buikvacht iets lichter

3. vorm snoet spitse snuit

4. kleur snoet donkerbruin

5. vorm oren 3-hoekig

6. zomerwintblijfplaats in huizen

7. jagen door insecten in de vlucht te nemen

8. roep ppppppp
- gewone dwergvleermuis

1. kleur rugvacht donkerbruin

2. kleur buikvacht iets lichter

3. vorm snoet spitse snuit

4. kleur snoet donkerbruin

5. vorm oren 3-hoekig

6. zomerwintblijfplaats in huizen

7. jagen door insecten in de vlucht te nemen

8. roep ppppppp

